

บทความวิจัย (Research Article)

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริม
กรอบคิดเติบโตของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
Priority Needs Index for Developing Approaches to Enhance Teachers'
Growth Mindset in Learning Management
at Educational Opportunity Expansion Schools

ธัญญาศิริ ภูมิชัย* ชำนาญ ปานาวงษ์ พิทยา แสงสว่าง และอนุชา กอนพวง
Thanyasiri Pummichai*, Chamnan Panawong, Phitthaya Saengsawang and Anucha Korpuang

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และครู จำนวน 260 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดแบบตอบสนองคู่ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า 1) ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการจัดลำดับดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ (1) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านออนไลน์ รองลงมา คือ (2) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (3) ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ (4) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย ตามลำดับ 2) ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการจัดลำดับดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ (1) ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชมรองลงมาคือ (2) ด้านการสร้าง ความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ (3) ด้านการมีแบบอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ (4) ด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค (5) ด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ และ (6) ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น แนวทางการส่งเสริม กรอบคิดเติบโต

การจัดการเรียนรู้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก 65000

Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000

*Corresponding author; email: thanyasirip66@nu.ac.th

(Received: 8 April 2025; Revised: 20 October 2025; Accepted: 30 October 2025)

DOI: <https://doi.org/10.14456/psruhss.2025.35>

Abstract

The research aimed to study: 1) the needs for approaches of enhancement learning management of teachers at educational opportunity expansion, and 2) the needs for growth mindset for learning management of teachers at educational opportunity expansion schools under office of the basic education commission. The sample group, selected using Purposive Sampling, consisted of 37 administrators and Stratified Random Sampling, consisted of 260 teachers in educational opportunity expansion schools. The research instrument used for collecting data was a dual-response format questionnaire. The data were analyzed using mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The research revealed the following findings. 1) The needs for approaches of enhancement learning management of teachers at educational opportunity expansion schools were respectively sorted descending order of the needs as follows: The highest was (1) approaches for the enhancement of online learning, followed by (2) approaches of enhancement of self-study, (3) approaches of enhancement of PLC (Professional learning community), and (4) approaches of enhancement of lecture. 2) The needs for growth mindset for learning management of teachers at educational opportunity expansion schools were respectively sorted descending order of the needs as follows: The highest was (1) learning from criticism and feedback, followed by (2) creating challenges in learning management, (3) having role models to inspire, (4) Learning from criticism and feedback, (5) Determination and dedication in learning management, and (6) Belief about abilities and intelligence can be changed by work.

Keywords: Priority needs index, Enhancement strategies, Growth mindset, Learning management, Educational opportunity expansion schools

บทนำ

โลกยุคใหม่หลังวิกฤติโควิด 19 เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี ส่งผลต่อระบบการศึกษาและบทบาทของครูอย่างมาก ครูจำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้ทันกับความต้องการของผู้เรียน เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทำให้รูปแบบการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2563) ผู้นำทางการศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันกับยุค VUCA ผู้เรียนและผู้สอนต้องมี growth mindset เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับโลกที่ไม่แน่นอน เพื่อการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและเตรียมเยาวชนให้พร้อมต่ออนาคต การพัฒนาครูในยุค VUCA เป็นสิ่งจำเป็น (ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา และประทุมทอง ไตรรัตน์, 2566) ครูต้องปรับเปลี่ยนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เน้นยกระดับคุณภาพโรงเรียนผ่านการพัฒนาครู ผู้บริหาร และสร้างชุมชนการเรียนรู้ เพื่อให้ครูมีทักษะ สามารถบูรณาการเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม (ไทยโพสต์, 2565) การจัดการเรียนรู้ต้องเปลี่ยนจากการเน้นครูเป็นศูนย์กลาง สู่การสร้างองค์ความรู้โดยผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาและเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้นพื้นฐานกระจายไปตามต่างจังหวัด เพื่อรองรับความแตกต่างด้านความพร้อมของผู้เรียนที่มีอย่างจำกัด มีความแตกต่างของช่วงวัยค่อนข้างมาก ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนจึงมีความหลากหลายเช่นเดียวกัน และขณะเดียวกัน ครูผู้สอนมีความหลากหลายในสาขาวิชาเอก จำเป็นต้องสามารถปรับตัวในการจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และมีความใฝ่เรียนรู้ในการพัฒนาตนเองให้สามารถสอนได้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ ครูต้องปรับตัวเพื่อสอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน (ฉันทนา ภูมมา, 2564) นอกจากนี้ศูนย์จิตวิทยาการศึกษามูลนิธิยุวสถิรคุณ ได้นำเสนอผลงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา (ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา, 2562)

กรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) มีผลต่อการพัฒนาการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และงานวิจัยของ John Hattie ยืนยันว่าพฤติกรรมการสอนที่ส่งเสริมกรอบคิดเติบโตมีผลเชิงบวกสูง การพัฒนาครูจึงควรมุ่งเน้นการใช้แนวคิดนี้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกรอบคิดแบบเติบโต กล่าวถึง เชื่อว่าความสามารถพัฒนาได้ผ่านความพยายามและการเรียนรู้ บุคคลที่มีแนวคิดนี้มุ่งเน้นการพัฒนาตนเอง ใช้ความล้มเหลวเป็นโอกาสเรียนรู้ และปรับตัวได้ดีต่อการเปลี่ยนแปลง (Dweck, 2006) ครูที่มีกรอบคิดเติบโตสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาให้นักเรียนในระยะยาว การเตรียมผู้เรียนให้รับมือกับความเปลี่ยนแปลงจึงต้องอาศัยแนวคิดนี้เป็นพื้นฐาน การพัฒนากรอบคิดเติบโตของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญในยุคปัจจุบัน โดยพฤติกรรมการสอนของครูนั้นมีพื้นฐานจากความเชื่อและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อการเลือกเนื้อหา วิธีสอน และการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ครูที่มีกรอบคิดเติบโตจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้นักเรียนทุกคน และมุ่งมั่นช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อนแอในทางตรงกันข้าม ครูที่มีกรอบคิดยึดติด (Fixed Mindset) เชื่อว่านักเรียนไม่สามารถพัฒนาได้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำ งานวิจัยพบว่าครูที่มีกรอบคิดเติบโตช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น การพัฒนากรอบคิดเติบโต ของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ ครูควรได้รับการพัฒนาให้เป็นแบบอย่างที่ดีและช่วยปลูกฝังกรอบคิดเติบโตให้กับผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ การชื่นชมความพยายาม และลดการเปรียบเทียบ (อัษฎา พลอยโสภณ, 2564) นอกจากนี้ กรอบคิดเติบโตช่วยให้ครูปรับเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับความฉลาด เชื่อว่าทุกคนสามารถพัฒนาได้ ส่งผลให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายระยะยาวและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมแนวคิดนี้จึงช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนเอาชนะอุปสรรคและเติบโตไปพร้อมกัน

แม้งานวิจัยของ Dweck (2006) และ Hattie จะยืนยันถึงความสำคัญของกรอบคิดแบบเติบโตในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ส่วนใหญ่ของงานวิจัยดังกล่าวยังมุ่งเน้นที่บริบทของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีระบบการศึกษาพร้อมและทรัพยากรเพียงพอ ขณะที่งานวิจัยในประเทศไทยแม้จะเริ่มมีการศึกษาในประเด็นนี้ (อัษฎา พลอยโสภณ, 2564) แต่ยังขาดการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวใน บริบทของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีความท้าทายเฉพาะ เช่น การสอนหลายระดับชั้น ความแตกต่างของช่วงวัย และข้อจำกัดด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้วยเหตุนี้ประเด็นเรื่อง แนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครู ในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงยังเป็นประเด็นที่ควรได้รับการศึกษาอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ได้แนวทางที่สอดคล้องกับบริบทจริงของครูไทย

จากเหตุผลสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาของการใช้กระบวนการสำรวจจัดชั้นลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้มานั้นมีความถูกต้อง มีน้ำหนัก และเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาและปรับปรุงในขั้นต่อไป อีกทั้งยังเป็นข้อค้นพบเบื้องต้นที่อยู่บนหลักการของความสมเหตุสมผล สามารถอธิบายได้โดยตลอดจากอคติ ประหยัดเวลาและทรัพยากร เพื่อพัฒนาไปสู่การวางแผน กำหนดการแนวทางการส่งเสริมกรอบคิด

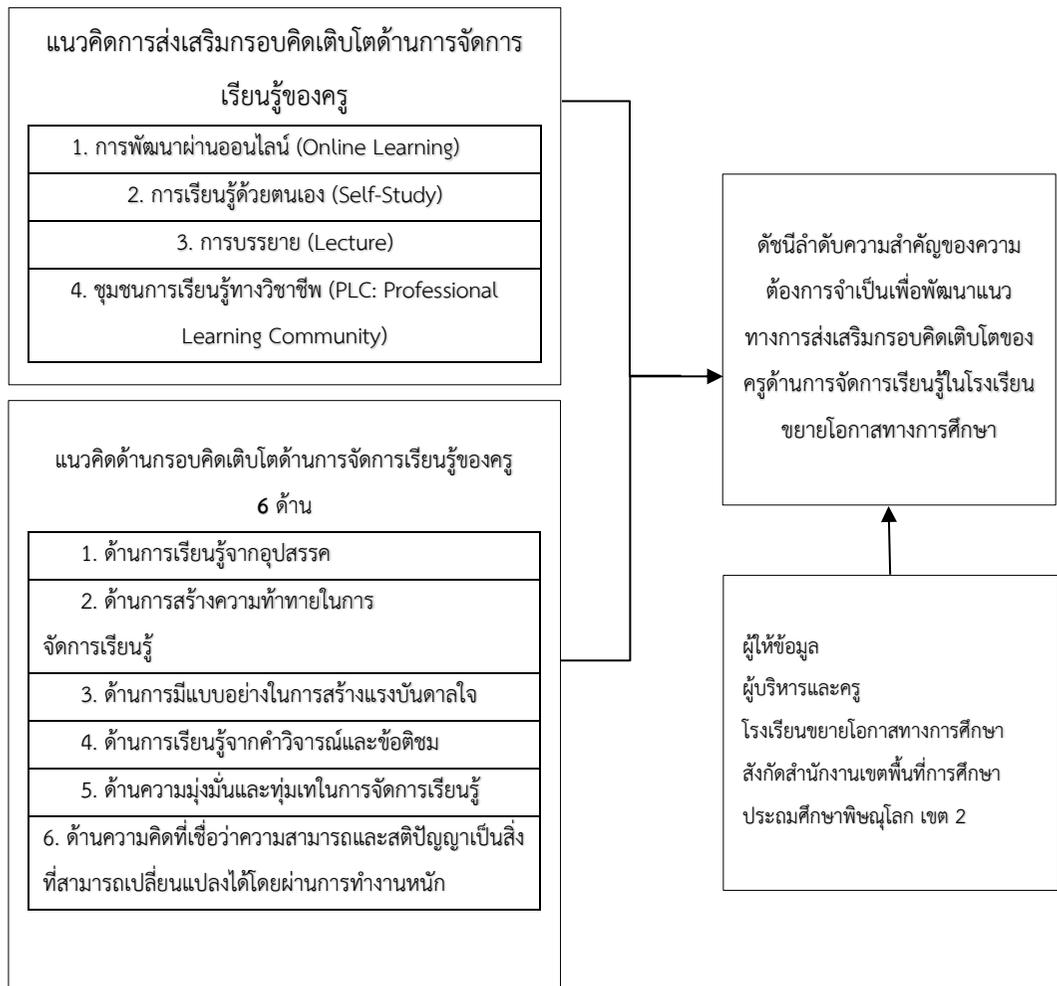
เติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป้าหมายสำคัญสำหรับผู้เรียนให้มีความสามารถของตนเองในการพัฒนาและเรียนรู้ตลอดชีวิต และเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลกต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวกรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย อ้างอิงมาจาก Dweck (2006) และปีทมาภรณ์ ศรีราชกูร์ (2561) ประกอบด้วย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ แนวคิดการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (4 ด้าน) และแนวคิดด้านกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครู (6 ด้าน) นำไปสู่ตัวแปรตาม คือ ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยออกแบบเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 49 คน และครู จำนวน 791 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 840 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2567: ออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 297 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (วิลเลจ รัฐฉัตรานนท์, 2562) จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) และครู จำนวน 260 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามประเมินดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดแบบตอบสนองคู่ (dual-response format) ครอบคลุมประเด็น 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านออนไลน์ 2) ด้านแนวทางการส่งเสริม ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย 4) ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5) ด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค 6) ด้านการสร้างความท้าทายในงานจัดการเรียนรู้ 7) ด้านการมีแบบอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ 8) ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม 9) ด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ 10) ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงานหนัก โดยมีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 96 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.0 ซึ่งเกินเกณฑ์การพิจารณา คือ มีค่ามากกว่า 0.5 แสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้ง 96 ข้อ และได้ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าของครอนบาช (Cronbach) ของสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.976 และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.990 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 เพื่อขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้บริหาร และครูโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม พบว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวนทั้งสิ้น 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นตาม สภาพปัจจุบันและค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่พึงประสงค์ ด้วยสถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่พึงประสงค์ และ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตามสภาพที่พึงประสงค์ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2560) มี 5 ระดับ ให้คะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดย 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด และ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุดตามลำดับ

4.2 ผลการประเมินและจัดลำดับดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา โดยกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ แล้วนำมาจัดลำดับดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยเรียงดัชนีจากสูงไปต่ำ โดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ของสุวิมล ว่องวานิช (2562) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดย PNI_{Modified}

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D$$

PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (Degree of success)

ผลการวิจัย

การศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1) ผลการศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน ตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแนวทางการส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=267)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านออนไลน์	2.91	0.83	ปานกลาง	4.58	0.52	สูงที่สุด	0.576	1
2	ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.32	0.74	ปานกลาง	4.69	0.48	สูงที่สุด	0.413	2
3	ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย	3.49	0.67	ปานกลาง	4.72	0.44	สูงที่สุด	0.352	4
4	ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.35	0.69	ปานกลาง	4.69	0.45	สูงที่สุด	0.398	3
รวม		3.27	0.73	ปานกลาง	4.67	0.47	สูงที่สุด	0.435	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแนวทางการส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการพัฒนาผ่านออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$)

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย อยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการพัฒนาผ่านออนไลน์ อยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้าน เป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกข้อ และผลดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมรอบคิดเติบโต ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมเท่ากับ 0.435 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแนวทางการส่งเสริมรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาผ่านออนไลน์มีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.576) รองลงมาได้แก่ ด้านแนวทาง

การส่งเสริมกรอบคิดเติบโต ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (PNI_{Modified} = 0.413) ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PNI_{Modified} = 0.398) และด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาผ่านการบรรยาย (PNI_{Modified} = 0.352) ตามลำดับ

2) ผลการศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน ตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้านกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=267)

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ด้านการเรียนรู้จาก อุปสรรค	3.30	0.63	ปานกลาง	4.65	0.46	สูงที่สุด	0.408	4
2	ด้านการสร้างความ ท้าทายในการ จัดการเรียนรู้	3.26	0.60	ปานกลาง	4.71	0.45	สูงที่สุด	0.442	2
3	ด้านกรมีแบบอย่าง ในการสร้าง แรงบันดาลใจ	3.30	0.62	ปานกลาง	4.66	0.40	สูงที่สุด	0.412	3
4	ด้านการเรียนรู้จาก คำวิจารณ์และ ข้อติชม	3.22	0.38	ปานกลาง	4.81	0.28	สูงที่สุด	0.494	1
5	ด้านความมุ่งมั่น และทุ่มเทในการ จัดการเรียนรู้	3.68	0.73	สูง	4.80	0.39	สูงที่สุด	0.305	5
6	ด้านความคิดที่เชื่อ ว่าความสามารถ และสติปัญญาเป็น สิ่งที่สามารถ เปลี่ยนแปลงได้โดย ผ่านการทำงาน	3.76	0.71	สูง	4.84	0.33	สูงที่สุด	0.289	6
รวม		3.42	0.61	ปานกลาง	4.75	0.38	สูงที่สุด	0.392	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงาน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.76) รองลงมา ได้แก่ ด้าน

ความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.68$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$)

สภาพที่พึงประสงค์ของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงาน อยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม อยู่ในระดับสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) และด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค อยู่ในระดับ สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน แสดงให้เห็นว่ากรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้าน เป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกข้อ และผลดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมเท่ากับ 0.392 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม มีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{Modified} = 0.494) รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.442) ด้านการมีแบบอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ (PNI_{Modified} = 0.412) ด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค (PNI_{Modified} = 0.408) ด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.305) และด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงาน (PNI_{Modified} = 0.289) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. สภาพดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า สภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน ในภาพรวมมีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.435 โดยเรียงสภาพดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาผ่านออนไลน์ ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโต ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโต ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และในส่วนด้านที่อยู่อันดับสุดท้ายคือ ด้านแนวทางการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาผ่านการบรรยาย

2. สภาพดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า สภาพปัจจุบันค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้านในภาพรวมมีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.392 โดยเรียงสภาพดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแนวทางการส่งเสริม กรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านการพัฒนาผ่านออนไลน์ ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม ด้านการสร้างความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีแบบอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค ด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการ

เรียนรู้ และในส่วนด้านที่อยู่อันดับสุดท้าย คือ ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการทำงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำประเด็นมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านเป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยเห็นว่าสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่ควรจะเป็นทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าแนวการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านเป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับแรก ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า ครูยังต้องการพัฒนาในด้านการใช้แพลตฟอร์มประชุมวิดีโอ เช่น Zoom หรือ Google Meet เพื่อสอนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลของธนกร สุทธิสนธิ และเผ่าไทย วงศ์เหล่า (2566) ที่ระบุถึงข้อจำกัดด้านทักษะเทคโนโลยีของครูในระดับประถมศึกษา แต่แตกต่างจากผลของ Winter et al. (2021) ซึ่งชี้ว่า ครูในต่างประเทศเน้นการออกแบบสื่อออนไลน์มากกว่าการใช้แพลตฟอร์มเพียงอย่างเดียว สะท้อนว่าครูไทยยังอยู่ในช่วงการปรับตัวเชิงเทคนิคมากกว่าการสร้างสื่อดิจิทัลเชิงสร้างสรรค์

ลำดับที่สอง ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Ndongfack (2015) ที่ระบุว่าครูที่มีประสิทธิภาพมักแสวงหาและบูรณาการความรู้จากหลายแหล่งเพื่อพัฒนาการสอน อย่างไรก็ตาม ครูไทยยังอยู่ในช่วงการพัฒนาทักษะการเข้าถึงและประยุกต์ใช้ข้อมูลออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอบรมและการสนับสนุนทางเทคโนโลยี

ลำดับที่สาม ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาเทคนิคการจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Barr & Tagg (1995) ที่เสนอให้เปลี่ยนจากการบรรยายแบบเดิมไปสู่การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในบริบทของครูไทยยังเน้นการบรรยายเป็นหลัก สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแรงจูงใจของผู้เรียน

ลำดับที่สี่ด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและนำประสบการณ์ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตน ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ พรหมจันทร์ (2563) ที่พบว่า การเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยเพิ่มความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู และสอดคล้องกับวันเพ็ญ วงษ์จันทร์ (2562) ที่ยืนยันว่าการใช้ PLC ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับประถมศึกษา ผลนี้สะท้อนว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

2. จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์รอบติดตามต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านเป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นทุกข้อ โดยเห็นว่าสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่ควรจะเป็นทุกด้าน แสดงให้เห็นว่ากรอบติดตามต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านเป็นดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น มีรายละเอียดดังนี้

ลำดับแรก ด้านการเรียนรู้จากอุปสรรค ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการเปิดโอกาสให้ตนเองได้ทดลอง ค้นคว้า และเรียนรู้จากความผิดพลาด สอดคล้องกับปัทมาภรณ์ ศรีราษฎร์ (2561) ที่ระบุว่าครูต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความมุ่งมั่น ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค และการเรียนรู้จากคำวิจารณ์ ตลอดจนสอดคล้องกับ Rattanawong & Chanchareon (2020) ที่ชี้ว่าครูที่มีกรอบคิดแบบเติบโตจะส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากความผิดพลาดได้มากขึ้น สะท้อนว่าการพัฒนาครูให้มองอุปสรรคเป็นโอกาสเรียนรู้เป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างกรอบคิดเติบโต

ลำดับที่สอง ด้านการสร้างความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการสร้างความท้าทายผ่านกิจกรรมหรือการแข่งขันที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความพยายามของผู้เรียน สอดคล้องกับ Lee & Kim (2019) ที่พบว่าการใช้โจทย์ที่ซับซ้อนและต้องการการคิดวิเคราะห์ ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สะท้อนว่าการออกแบบกิจกรรมที่ท้าทายเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูและนักเรียน

ลำดับที่สาม ด้านการมีแบบอย่างในการสร้างแรงบันดาลใจ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการตั้งเป้าหมายการจัดการเรียนรู้โดยอ้างอิงจากประสบการณ์ของบุคคลต้นแบบ สอดคล้องกับ Johnson & Lee (2018) ที่พบว่าการเรียนรู้จากครูที่ประสบความสำเร็จช่วยให้ครูกำหนดเป้าหมายการสอนได้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สะท้อนว่าการมีแบบอย่างที่ดีเป็นแรงผลักดันสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจและพัฒนากรอบคิดเติบโตของครู

ลำดับที่สี่ ด้านการเรียนรู้จากคำวิจารณ์และข้อติชม ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการแยกแยะคำวิจารณ์ที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปปรับปรุงการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Kraft & Papay (2014) ที่พบว่าคำวิจารณ์ที่เป็นประโยชน์ช่วยให้ครูพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนว่าการเปิดรับคำวิจารณ์อย่างเหมาะสมเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนากรอบคิดเติบโตของครู

ลำดับที่ห้า ด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในด้านความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาทักษะการสอน เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของผู้เรียนและสังคม สอดคล้องกับ Harris & Muijs (2004) ที่ชี้ว่าครูที่มุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่องสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น สะท้อนว่าความมุ่งมั่น ของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างคุณภาพการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ลำดับที่หก ด้านความคิดที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยผ่านการ ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาในการเรียนรู้เทคโนโลยีหรือแนวคิดใหม่ ๆ แม้ยังไม่คุ้นเคยมาก่อน สอดคล้องกับ Gregory & Deroy (2015) ที่ชี้ว่าการสร้างกรอบคิดเติบโตช่วยให้ครูเปิดรับและพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่เพื่อยกระดับการสอนของตนเอง สะท้อนว่าครูที่เชื่อว่าความสามารถพัฒนาได้มีแนวโน้มปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้ดีกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้จากอุปสรรคและคำวิจารณ์ ส่งเสริมให้ครูกล้าทดลอง ใช้ความผิดพลาดเป็นบทเรียน และนำประสบการณ์มาพัฒนาวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน 6 ด้าน การสร้างความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรกระตุ้นครูให้สร้างความท้าทายในการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนครูในการทดลองสอนกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ใช้การคิดวิเคราะห์และการทำงานร่วมกัน

เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความท้าทายและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นและกล้าคิด กล้าทำสิ่งใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ทดลองแนวทางการสอนที่ท้าทาย และเรียนรู้จากแบบอย่างที่ดี เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง

3. ควรมีการผลักดันเชิงนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อบูรณาการแนวคิดกรอบคิดเติบโต (Growth Mindset) เข้าสู่ระบบพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่ โดยกำหนดเป็นแนวทางการอบรม พัฒนา และติดตามผล เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถปรับตัวและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมุ่งศึกษาสำรวจในรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการด้านแนวทางการส่งเสริมผ่านออนไลน์ โดยเฉพาะ เพื่อให้ได้สารสนเทศเชิงลึกมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นแนวทางการในแนวทางการในการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาประเภทอื่น ๆ เช่น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือสถาบันการอาชีวศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านภายใต้บริบทที่แตกต่างกัน

3. เพื่อยกระดับผลการวิจัยสู่การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ควรดำเนินการศึกษาเพิ่มเติมในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อออกแบบและทดสอบรูปแบบหรือเครื่องมือการส่งเสริมกรอบคิดเติบโตของครูในบริบทจริง รวมทั้งประเมินผลต่อพฤติกรรมครูและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้จากแนวคิดเชิงทฤษฎีสู่นวัตกรรมทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

จิราภรณ์ พรหมจันทร์. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 8(1), 45-52.

ฉันทนา ภูมมา. (2564). *รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามหลักกัลยาณมิตรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (ปริญญาานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต).

พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา และประทุมทอง ไตรรัตน์. (2566). *สมรรถนะของผู้นำทางการศึกษาเพื่อการอยู่รอดและเติบโตในยุค BANI World*. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งเบชีฟัก*, 9(1), 16–28.

ไทยโพสต์. (2565). *ปลัด ศธ. ซีโลกเข้าสู่ยุคBANI World รวมความปั่นป่วนไว้ทั้งหมด กระทบการศึกษาโดยตรง มอบนโยบายรับมือ อุดเรียนรู้ถดถอย*. สืบค้น 18 สิงหาคม 2567, จาก

<https://www.thaipost.net/educationnews/255668/>

ชนกร สุทธิสนธิ์ และเผ่าไทย วงศ์เหลา. (2566). รูปแบบการพัฒนาการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับแนวโน้มการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 5(3), 45–60.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปัทมาภรณ์ ศรีราชภูร์. (2561). แนวทางการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของครู. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา OJED*, 13(1), 389-399.

- วันเพ็ญ วงษ์จันทร์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับประถมศึกษา. *วารสารการพัฒนาวิชาชีพครู*, 9(1), 1-10.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2562). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ และเครทซี-มอร์แกน. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 8(1), 11-28.
- ศุภย์จิตวิทยการศึกษ มุลินธิยวุฒิสถิตรณ. (2562). *การพัฒนากรอบแนวคิด*. สืบค้น 18 สิงหาคม 2567, จาก <http://www.cepthailand.org>
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). *มาตรการด้านการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อรองรับการฟื้นฟูและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัษฎา พลอยโสภณ. (2564). นักศึกษาคูกรู้กับการพัฒนากรอบแนวคิดแบบเติบโต. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*, 3(2), 115-130.
- Barr, R. B., & Tagg, J. (1995). From teaching to learning—A new paradigm for undergraduate education. *Change: The magazine of higher learning*, 27(6), 12-26.
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random.
- Gregory, A., & Deroy, R. (2015). *Developing a growth mindset in teachers: A model for changing educational practice*. *Teaching and Teacher Education*, 51, 89-98.
- Harris, A., & Muijs, D. (2004). *Improving schools through teacher leadership*. London, UK: Open University Press.
- Johnson, M., & Lee, K. (2018). Utilizing exemplars in teacher development. *Teaching and Teacher Education*, 74, 123-134.
- Kraft, M. A., & Papay, J. P. (2014). *Can teacher evaluation improve teaching?* *Educational Researcher*, 43(6), 294-303. <https://doi.org/10.3102/0013189X14550275>
- Lee, J., & Kim, H. (2019). *Creating challenges in learning: Applications in the classroom*. *Educational Psychology Review*, 31(2), 345-360.
- Ndongfack, M. N. (2015). *Teacher profession development on technology integration using the mastery of active and shared learning for techno-pedagogy (MASLEPT) model*. *Creative Education*, 6(3), 295-308. <https://doi.org/10.4236/ce.2015.63028>
- Rattanawong, P., & Chanchareon, S. (2020). *The role of teachers' mindsets in promoting student motivation and achievement*. *Journal of Educational Psychology*, 112(5), 1001-1015.
- Winter, E., Costello, A., O'Brien, M., & Hickey, G. (2021). Teachers' use of technology and the impact of Covid-19. *Irish educational studies*, 40(2), 235-246.